

Länsstyrelsen i Västmanland / Västmanlands läns museum
INDUSTRIINVENTERING

Inventerare: Jean-Paul Darphin

Inv. datum: 1999-11	Ek karta nr	Kommun: Skinnskatteberg
Fastighet: UTTERSBERG 1:14	Ort:	
Adress / motsv: Uttersbergs bruk	Socken: Hed	
Miljö / infrastrukturer. Mitt emot grindarna från bruket. Viktig byggnad för miljön.		

Fd. företag
Fd. verksamhet Fd kvarn
Se även fastigheterna:
Nuv. företag:
Nuv. verksamhet:
Fastighetsägare:
Kontaktperson:

Byggnader

Hus/del	Vån	Ursprunglig funktion	Grund / Sockel	Stomme	Fasad		Tak		Byggår
					mtrl	färg	mtrl	färg	
I		Fd kvarn			SLL	O.G	IT		

Arkitekter / byggmästare m.fl.
Omb. tillb.
Bygg. tekn. skick

Interiörer / utrustning.

Kort historik:
Smedjor i anslutning till modernt Dammverk. Äldre bro.
Uppgiftslämnare:

Bedömning / anmärkningar:
Taket provisoriskt omlagt med K-plåt. Byggnaden i behov av ytterligare restaureringsåtgärder.
Fördjupad dokumentation motiverad Av estetisk betydelse för miljön
Av betydande historiskt värde

Situationsplan, kartor, källor, ytterligare info: se följande sidor

Uppgifter ändrade: datum.....

Länsstyrelsen i Västmanland / Västmanlands läns museum
INDUSTRIINVENTERING

Inventerare: Jean-Paul Darphin

Inv. datum: 1998-11	Ek karta nr	Kommun: Skinnskatteberg
Fastighet: UTTERSBERG 1:14		Ort:
Adress / motsv: Uttersbergs bruk		Socken: Hed

Situationsplan / karta

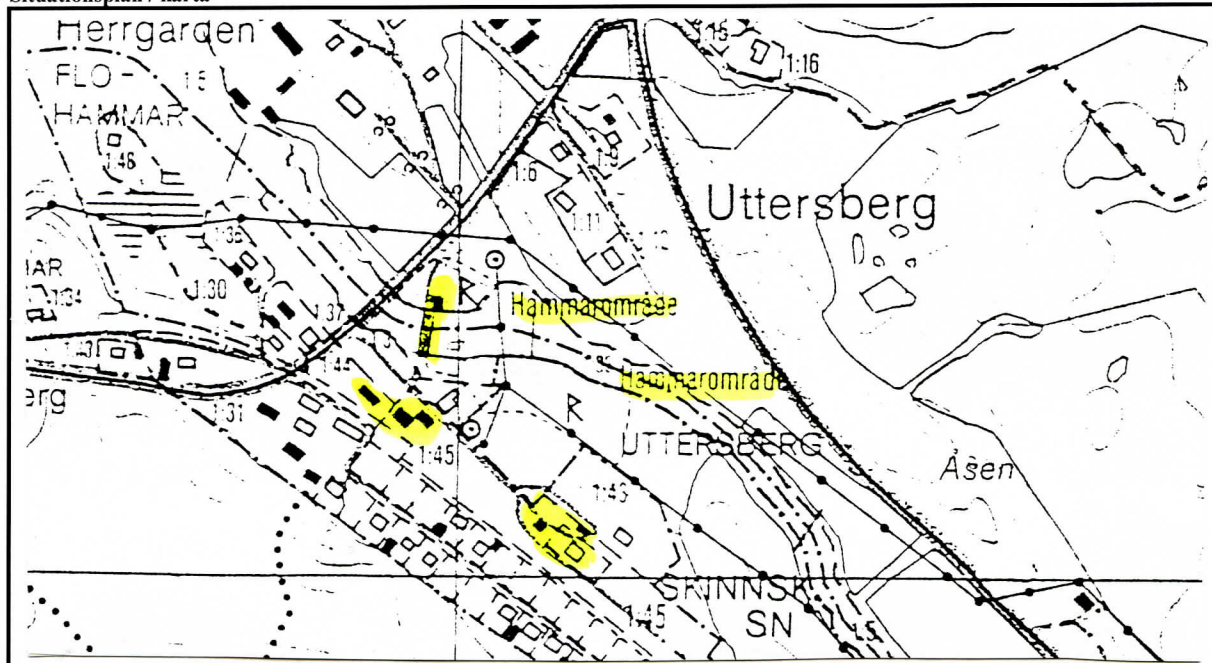

Foto:	Foto Nr:

Källor / litt.

Bilagor:

UTERSBERG
FILM 27

LOGE
RUIN

1
i'd
kvarn

21A

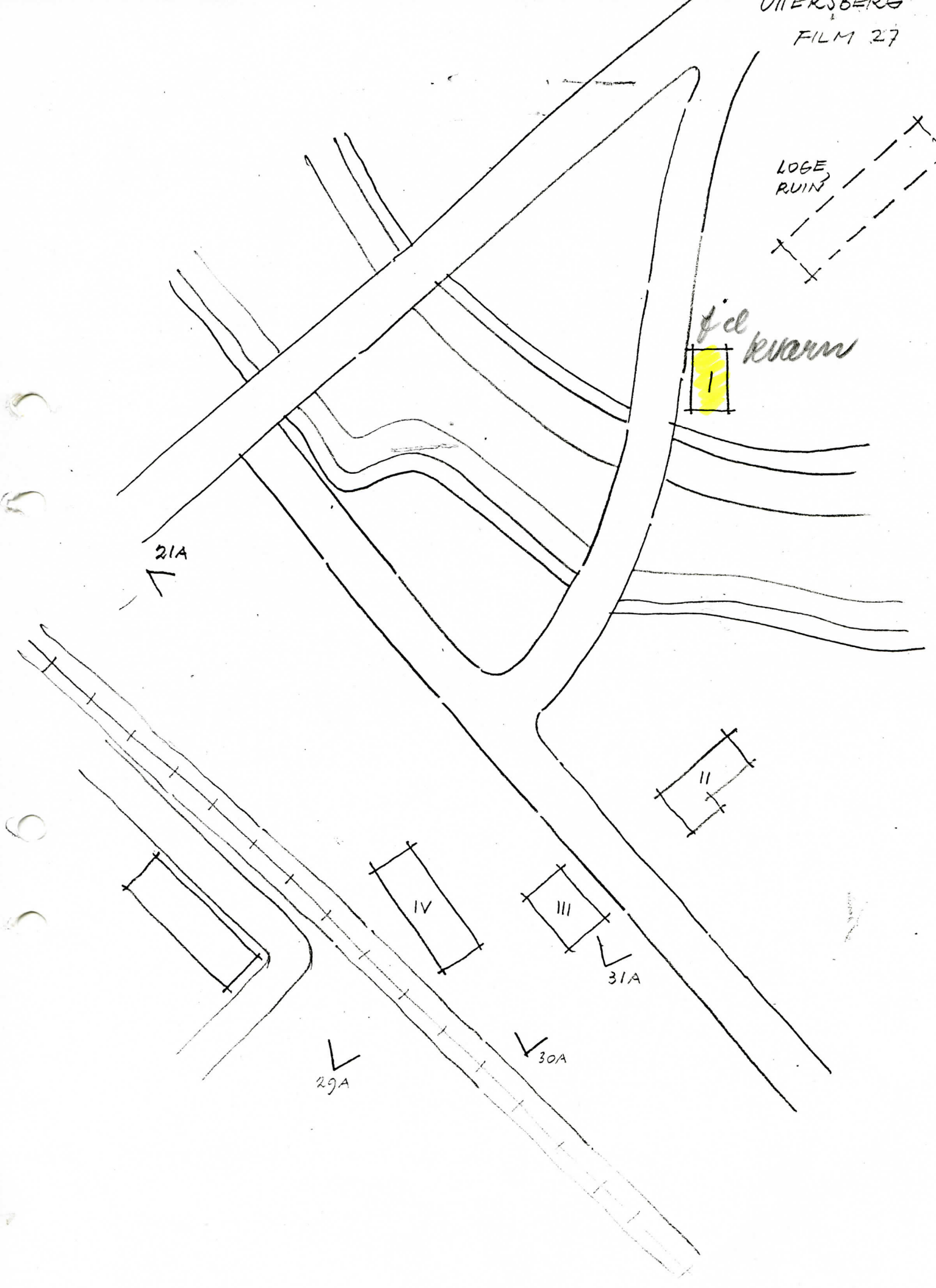
IV

III

31A

29A

30A

Kalkugn.

Uttersberg

Den första smedjan på platsen anlades enligt Grau 1590. Det var en bergsmanshammare som kallades Flohammar. 1614 anlades ytterligare en hammare, förmodligen efter ägaren benämnd "Hendrich vid Flohammar". Troligen låg smedjorna på var sin sida av Hedströmmen. Förmodligen var de belägna på en kronoallmänning för 1647 köptes de från kronan av riksmarsken Jacob de la Gardie, vars änka Ebba Brahe 1656 sålde smedjorna till Simon Funck. Av den senare köptes dessa 1675 av assessor Johan Utterclou, vilken också köpte Östanfors hammare anlagd 1590 och belägen sydost om de övriga. Av denne har bruket fått sitt namn. Efter en rad olika ägare köptes bruket 1771 av grosshandlare Johan Wegelin i Stockholm. Dennes son byggde på 1830-talet den nuvarande herrgården.

På 1870-talet då konjunkturerna fortfarande var goda köptes bruket av fyra brukspatroner från Bergslagen. Dessa uppförde en ny masugn vid Östanfors (Norrtulinge 1:3), anlade järnväg dit, byggde om sågen, uppförde tre arbetarbostäder, lade om smidet till lancashiremetoden, tog upp gruvdrift mm. Konjunkturerna förändrades emellertid till det sämre och bruket såldes 1896 till Kohlswa jernverk. Driften vid Östanfors omlades till tackjärnsframställning år 1900. Åtta år senare moderniserades hyttan. I samband med första världskriget blev järnhanteringen mera lönsam och hyttan byggdes då om till en modern masugnsanläggning. Efter kriget kom depressionen och den gav dödsstöten åt Uttersbergs bruk.

Av bruket återstår herrgårdsanläggningen samt arbetarbostäder. I anslutning till herrgården finns en kalkugn. Vid Östanfors finns lämningar efter hyttan och arbetarbostäder (Tomasbo 1:42, Norrtulinge 1:5). Mellan Uttersberg och Östanfors ligger ett område kallat Snarhem. Befolkningen där sysslade med hantverk och småindustri bl a fanns där snickare, slaktare och skomakare. Skolan låg också till en början i Snarhem. Kommunens äldsta Folkets hus byggnad, som invigdes 1917 då Uttersbergs bruk upplevde en högkonjunktur och hyttan i Östanfors var centrum för järnhanteringen, ligger även denna i Snarhem.

UTTERSBERGS KVARN

Raä-nr : 2319-I-1005-01-0000
Upprättat av : Bengt Norling

Datum: 95-01-02

Landskap/Län : Västmanland, Västmanland
Kommun/Socken : Skinnskatteberg, SKINNSKATTEBERG
Stift/Kontrakt: VÄSTERÅS, VÄSTANFORS
Pastorat/Förs.: SKINNSKATTEBERG, SKINNSKATTEBERG
Ort : UTTERSBERG

Fast.h.beteckn:
Ek.karta :

Koordinater: X = Y =

Registrerade uppgifter per 1995-01-03

SKYDDSFORM, BYGGNADSKATEGORI

Funktion DA 15.611

LITTERATUR OCH ANDRA KÄLLOR

Litteratur (364) 1982